

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Componenta C3 - Managementul deșeurilor

Investiția II. Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de oraș/comune

Subinvestiția I.1.B Construirea de insule ecologice digitalizate supraterane

Titlu proiect: „Construirea de insule ecologice digitalizate supraterane în Municipiul Deva”

La data de 13.09.2022, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a publicat Ghidul specific aferent Componentei 3 - Managementul deșeurilor, INVESTIȚIA I.1. Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de oraș/comune, pentru realizarea SUBINVESTIȚIEI I.1.B. Construirea de insule ecologice digitalizate, în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Conform Ghidului solicitantului, Componenta C3 - Managementul deșeurilor vizează îmbunătățirea implementării colectării separate, controlului și monitorizării parametrilor de calitate a mediului. Investițiile din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență în domeniul gestionării deșeurilor municipale contribuie cu 4,5% la ținta națională de atingere a ratei de 50% de reciclare și pregătire pentru reutilizare a deșeurilor municipale până în 2025, astfel cum este definită în Directiva-cadru privind deșeurile (Directiva 2008/98/CE modificată prin Directiva (UE) 2018/851).

Componenta C3: MANAGEMENTUL DEȘEURILOR face parte din Pilonul I. Tranziție verde.

Obiectivul acestei componente îl reprezintă accelerarea procesului de extindere și modernizare a sistemelor de gestionare a deșeurilor în România, cu accent pe colectarea separată, măsuri de prevenție, reducere, reutilizare și valorificare în vederea conformării cu directivele aplicabile și tranziției la economie circulară.

Managementul deșeurilor vizează îmbunătățirea implementării colectării separate, controlului și monitorizării parametrilor de calitate a mediului. Investițiile din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență în domeniul gestionării deșeurilor municipale contribuie cu 4,5% la ținta națională de atingere a ratei de 50% de reciclare și pregătire pentru reutilizare a deșeurilor municipale până în 2025, astfel cum este definită în Directiva-cadru privind deșeurile (Directiva 2008/98/CE modificată prin Directiva (UE) 2018/851).

Ghidul de finanțare va asigura faptul că alocarea aferentă investiției I. 1.B va fi utilizată pentru realizarea de investiții pentru construirea de insule ecologice digitalizate supraterane, respectând Comunicarea Comisiei – Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C58/01).

Obiectivul general: Accelerarea procesului de extindere și modernizare a sistemelor de gestionare a deșeurilor în România cu accent pe colectarea separată, măsuri de prevenție, reducere, reutilizare și valorificare în vederea conformării cu directivele aplicabile și tranziției la economia circulară.

Obiectivul specific: Dezvoltarea unui management al deșeurilor eficient, prin suplimentarea capacităților de colectare separată, pregătire pentru reutilizare și valorificare a deșeurilor în vederea continuării procesului de conformare cu prevederile directivelor specifice și a tranziției la economia circulară.

1. Necesitatea obiectivului de investiții propus

Colectarea deșeurilor municipale în orice comunitate umană este pe cât de necesară și utilă, pe atât de deranjantă pentru mediul înconjurător și pentru sănătatea populației. Din acest motiv fiecare administrație locală, caută în mod permanent soluții de rezolvare cât mai civilizată și cu un impact cât mai scăzut asupra factorilor de mediu și a eliminării disconfortului cetățenilor.

În municipiul Deva, colectarea deșeurilor menajere de la populație se face și prin așa numitele puncte gospodărești (P.G -uri) amplasate în cartiere în vecinătatea imobilelor de tip condominiu (blocuri), acestea fiind amenajate ca și construcții cu caracter provizoriu, realizate din materiale ușoare, dotate cu containere de 1,1 mc și de pubele de 240 l, toate fiind realizate pe domeniul public. Punctele gospodărești clasice sunt deseori vandalizate de oamenii străzii. Tot din cauza acestui sistem majoritatea încercărilor de colectare selectivă a deșeurilor în conformitate cu legislația în vigoare nu conduc la un rezultat pozitiv și la o îmbunătățire a acestei activități.

Modalitatea de colectare existentă (clasicele puncte gospodărești) comportă riscuri numeroase cu privire la sănătatea populației și animalelor, cât și costuri financiare substanțiale derivate din degradarea facilă a acestor tipuri de construcții, vandalism, furt, etc.

Totodată, având în vedere necesitatea implementării colectării selective în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor și conform Regulamentului de salubritate a municipiului Deva, în baza H.C.L. 330/2015, pentru o modernizare a actualului sistem de colectare utilizat, Municipiul Deva a dotat punctele gospodărești actuale cu containere/pubele pentru colectarea deșeurilor pe cele 4 fracții: hârtie/carton, plastic/metal, menajer și sticlă.

2. Oportunitatea obiectivului de investiții propus

Prin intermediul componentei C3 - *Managementul deșeurilor* din cadrul Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) se urmărește accelerarea procesului de extindere și modernizare al sistemelor de gestionare al deșeurilor în România, cu accent pe colectarea separată, măsuri de prevenție, reducere, reutilizare și valorificare în vederea conformării cu directivele aplicabile și tranziției la economia circulară.

De asemenea, obiectivul specific al acestui apel de proiecte constă în dezvoltarea unui management eficient prin suplimentarea capacităților de colectare separată, pregătire pentru reutilizare și valorificare a deșeurilor în vederea continuării procesului de conformare cu prevederile obiectivelor specifice și a tranziției la economia circulară.

Municipiul Deva intenționează înlocuirea vechilor puncte gospodărești (acolo unde este posibil) cu acest sistem modern de colectare selectivă a deșeurilor pe cinci fracții, pentru următoarele fluxuri de deșeuri colectate separat: deșeuri de hârtie și carton, deșeuri de plastic și metal, deșeuri de sticlă, deșeuri biodegradabile, deșeuri reziduale.

Pentru soluționarea situațiilor descrise anterior se impune construirea de insule ecologice

digitalizate supraterane. Insulele ecologice digitalizate supraterane constituie o premisa importanta pentru managementul eficient al deșeurilor, prin suplimentarea capacităților de colectare separată, pregătire pentru reutilizare și valorificare a deșeurilor în vederea continuării procesului de conformare cu prevederile directivelor specifice și a tranziției la economia circulară..

Având în vedere prevederile OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor, art. 60, alin. (1) lit. h) care impune autorităților administrației publice locale „asigurarea spațiilor necesare pentru colectarea separată a deșeurilor și ținând cont de reglementările urbanistice și de cele emise de Ministerul Sănătății, Municipiul Deva constată că dotarea cu containere specifice fiecărui tip de deșeu este necesară și corespunde necesităților locuitorilor.

Municipiul Deva intenționează să depună cererea de finanțare în cadrul mecanismului de accesare a fondurilor europene aferente PNRR, pentru INVESTIȚIA I.1 Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de oraș/comune, SUBINVESTIȚIA I.1.B. Construirea de insule ecologice digitalizate supraterane.

Construirea de insule ecologice digitalizate supraterane reprezintă soluția adecvată în vederea implementării colectării separate, controlului și monitorizării parametrilor de calitate a mediului.

Activitățile propuse prin proiect vor cuprinde investițiile necesare construirii de insule ecologice digitalizate supraterane ce vor asigura colectarea separată a deșeurilor, pregătirea pentru reutilizarea și valorificarea deșeurilor în vederea continuării procesului de conformare cu prevederile obiectivelor specifice și a tranziției la economia circulară.

Toate lucrările/achizițiile ce vor fi realizate în cadrul proiectului, vor corespunde cerințelor ghidului specific condiții de accesare a fondurilor europene aferente PNRR în cadrul apelului de proiecte PNRR/ 2022/C3/S/I.1.B .

În cadrul proiectului se vor realiza următoarele:

Insula Tip 1- 48 bucăți

Insula supraterană încasată cu 5 containere de câte 1,1 metri cubi (mc) pentru toate cele 5 fracții: biodegradabil, rezidual, sticlă, plastic și metal, hârtie și carton.

Insula Tip 2- 45 bucăți

Insula supraterană compusă din 5 containere individuale cu golire în partea inferioară, cu următoarele capacități pentru cele 5 fracții:

- Biodegradabil: între 2mc și 3mc;
- Rezidual: între 2mc și 3mc;
- Sticlă: între 2mc și 3mc;
- Plastic și metal : între 3mc și 5mc;
- Hârtie și carton: între 3mc și 5 mc.

Pentru fiecare insulă ecologică digitalizată va fi asigurat un număr de 200 de cartele de acces. Achiziționarea de cartele suplimentare cade în sarcina beneficiarului.

Insulele ecologice digitalizate supraterane nu necesită lucrări de construcții-montaj.

3. Potențialul economic

Municipiul Deva dorește implementarea acestui proiect prin amplasarea/ construirea a 93 insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor:

- deșeuri de hârtie și carton,
- deșeuri de plastic,
- deșeuri metalice,
- deșeuri de sticlă,
- deșeuri biodegradabile,
- deșeuri reziduale.

Din punct de vedere al potențialului economic, menționăm că Art. 9, alin. (1) lit. p) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu prevede „o contribuție de 50 lei/tonă, datorată de unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere cu procentul prevăzut în anexa nr. 6 a cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare din deșeurile municipale, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitatea corespunzătoare obiectivului anual și cantitatea efectiv încredințată spre reciclare și alte forme de valorificare”.

Conform ordinului menționat, Obiectivul anual de reducere a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare, prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. p), este începând cu anul 2022 de 60%. Astfel, prin implementarea proiectului va crește rata deșeurilor reciclate/valorificate, respectiv se vor reduce cantitățile de deșeuri municipale eliminate prin depozitare, ca urmare se va reduce și contribuția municipiului Deva cauzată de neîndeplinirea obiectivului anual.

Indicatorii apelului de proiecte sunt:

- Nr. insulelor ecologice digitalizate înființate și operaționale*;
- Cantitatea de deșeuri reciclabile colectate separat și reciclate;
- Cantitatea de deșeuri biodegradabile colectate separat și reciclate;

Rezultate	Număr la începutul implementării proiectului	Număr la finalul implementării proiectului	Ținta
Insule ecologice digitalizate înființate și operaționale *	0	93 insule 48 insule – Tip 1 45 insule – Tip 2	93 insule 48 insule – Tip 1 45 insule – Tip 2
Cantitatea de deșeuri reciclabile colectate separat și reciclate	336.930,00 kg	673.860,00 kg	673.860,00 kg
Cantitatea de deșeuri biodegradabile colectate separat și reciclate	0	450.000,00 kg	450.000,00 kg

*în sensul prezentului ghid, prin termenul „operațional” se înțeleg următoarele:

- Containerele sunt duse la amplasament și au transmis în interfața software de raportare poziția lor GPS, fiind vizibile pe harta digitală pusă la dispoziția autorităților;
- Sistemele de control al accesului de la fiecare container al respectivei insule sunt în poziția "acces controlat" (adică depunerea deșeurilor în cuve nu este permisă fără un card autorizat);
- Cel puțin 75% din apartamentele arondate de UAT respectivei platforme au fost dotate cu chei de acces (card sau telefon mobil), raport observabil în interfața software;
- Sistemul digital livrat a început să agregheze datele și să transmită rapoartări atât UAT cât și către MMAP.

Indicatorii proiectului au fost stabiliți ținându-se cont de:

- Obiectivele legale anuale (perioada 2019-2022) privind valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie și, respectiv, reciclarea deșeurilor de ambalaje, care trebuie atinse la nivel național:
 - a) valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie a minimum 60% din greutatea deșeurilor de ambalaje;
 - b) reciclarea a minimum 55% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaje, cu realizarea valorilor minime pentru reciclarea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaje.
- Pentru perioada 2023-2024, obiectivul global de valorificare a deșeurilor de ambalaje va fi de 65% iar cel de reciclare va fi de 60% (Legea 249/2015 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje).
- Planul Județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Hunedoara

În vederea atingerii acestor obiective, este necesară colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile din deșeurile municipale în proporție de 70%, începând cu anul 2022 respectiv a biodeșeurilor, începând cu anul 2023 (OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor).

Proiectul va urmări:

- accelerarea procesului de extindere și modernizare a sistemelor de gestionare a deșeurilor în România, cu accent pe colectarea separată, măsuri de prevenție, reducere, reutilizare și valorificare în vederea conformării cu directivele aplicabile și tranziției la economie circulară. Managementul Deșeurilor vizează îmbunătățirea implementării colectării separate, controlului și monitorizării parametrilor de calitate a mediului.
- Investițiile din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență în domeniul gestionării deșeurilor municipale contribuie cu 4,5% la ținta națională de atingere a ratei de 50% de reciclare și pregătire pentru reutilizare a deșeurilor municipale până în 2025, astfel cum este definită în Directiva-cadru privind deșeurile [Directiva 2008/98/CE modificată prin Directiva (UE) 2018/851],
- Dezvoltarea unui management al deșeurilor eficient, prin suplimentarea capacităților de colectare separată, pregătire pentru reutilizare și valorificare a deșeurilor în vederea continuării procesului de conformare cu prevederile directivelor specifice și a tranziției la economia circulară.

În Ghidul Solicitantul se prevede faptul că pentru realizarea unor insule ecologice digitalizate cu funcționalități similare, la un nivel calitativ corespunzător, achiziția de bunuri se va realiza centralizat de către Ministerul Mediului, Apelor și al Pădurilor. În acest sens, la momentul semnării contractului de finanțare, MMAP împreună cu beneficiarii vor semna un Acord de Asociere, în conformitate cu legislația națională în vigoare în domeniul achizițiilor publice, prin care se vor stabili următoarele:

- MMAP va realiza achiziția bunurilor (insulele ecologice digitalizate) în numele beneficiarilor;
- Beneficiarii vor recepționa bunurile, montajul și punerea în funcțiune, vor solicita sumele de plată către MMAP, vor efectua plata către furnizor și vor înregistra bunurile în inventar și contabilitate;
- Beneficiarii vor realiza procedurile de achiziție publică pentru lucrările necesare realizării insulei ecologice digitalizate, precum și a serviciilor aferente;
- La cererea de transfer finală beneficiarul va depune un raport efectuat de către un inginer independent cu privire la faptul că fluxurile de deșeuri sunt colectate separat: deșeuri de hârtie și carton, deșeuri de plastic și metal, deșeuri de sticlă, biodeșeuri, deșeuri reziduale.

Prin urmare, Municipiul Deva pregătește documentația suport în vederea depunerii spre finanțare a proiectului „Construirea de insule ecologice digitalizate supraterane în Municipiul Deva”, care cuprinde un număr de 93 insule digitalizate supraterane.

Determinarea valorii maxime eligibile a proiectului pentru insulele supraterane digitalizate de tipul 1 și 2:

- 48 bucăți Tip 1 -Insule supraterane încasetate cu containere de 1,1 metri cubi - 10.000 euro/insulă, fără TVA;

- 45 bucăți Tip 2- Insule supraterane cu containere individuale - 19.000 euro/insulă, fără TVA.

valoarea maximă eligibilă insule Tip 1 - 48 (bucăți) x 10.000 euro (cost unitar/buc) = 480.000,00 euro, fără T.V.A.

valoarea maximă eligibilă insule Tip 2 = 45 (bucăți) x 19.000 euro(cost unitar/buc) = 855.000,00 euro, fără T.V.A

Astfel, valoarea maximă eligibilă pentru construirea a 93 insule supraterane digitalizate este de: 1.335.000,00 euro, fără TVA.

Conform Ghidului, cursul valutar utilizat este cursul InforEuro aferent lunii mai 2021, 1 euro=4,9195 lei, valabil la data de 31.05.2021, astfel rezultând valoarea maximă eligibilă a proiectului în lei: 6.567.532,50 lei fără TVA.

Un beneficiar poate să depună mai multe cereri de finanțare, dar cuantumul total cumulată al finanțării acordat în cadrul Investiției 1, Sub-investițiile 1.A, 1B, 1C nu poate depăși pragul maxim de 15 milioane de euro per beneficiar.

Valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile va fi suportată de la bugetul de stat, din bugetul coordonatorului de reforme și/sau investiții pentru Componenta C3 – Managementul deșeurilor - MMAP, în conformitate cu legislația în vigoare.

Rata de finanțare în cazul investițiilor aferente Componenta C3 – Managementul deșeurilor este de 100% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului.

Surse identificate pentru finanțarea cheltuielilor estimate

- a) finanțare în cadrul mecanismului de accesare a fondurilor europene aferente PNRR, pentru INVESTIȚIA I.1. Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de oraș/comune, SUB INVESTIȚIA I.1.B. - Construirea de insule ecologice digitalizate supraterane, pentru cheltuielile eligibile, conform Ghidului specific - condiții de accesare a a fondurilor europene aferente PNRR în cadrul apelului de proiecte PNRR/2022/C3/S/I.1.B
- b) pentru restul cheltuielilor (neeligibile în cadrul proiectului finanțat prin PNRR) vor fi suportate integral de către Municipiul Deva.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor pentru investiții, după cum urmează:

a) Cheltuieli pentru realizarea insulelor ecologice digitalizate

- Achiziția de containere digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor în conformitate cu criteriile specifice acestui ghid.
- Cheltuieli conexe necesare pentru realizarea Eco – insulelor, cheltuieli cu sisteme de protecție anti-vandalism și împotriva accesului neautorizat;
- Cheltuieli cu platforma software necesară operării eco – insulelor și administrării datelor;
- Probe tehnologice și teste;
- Alte costuri generale necesare implementării proiectului.
- Cheltuieli efectuate de solicitanți pentru achiziționarea de eco-insule digitalizate înainte de semnarea contractului de finanțare, dar nu mai devreme de 01 februarie 2020, cu condiția ca acestea să respecte cerințele minime și obligatorii prevăzute la secțiunea 1.3 din ghid, să îndeplinească criteriile de eligibilitate din prezentul ghid, iar digitalizarea acestor eco-insule să se realizeze până la semnarea contractului de finanțare.

b) Cheltuieli privind punerea în funcțiune a containerelor digitalizate

Costurile generale reprezentând plata arhitecților, inginerilor și consultanților, taxelor legale, achiziționarea de licențe și patente, pentru pregătirea și/sau implementarea proiectului, direct legate de investiție, se vor încadra în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții – montaj, respectiv în maximum 5% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care nu prevăd lucrări de construcții-montaj.

Este eligibilă taxa pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor eligibile în condițiile în care aceasta a fost solicitată și nu este recuperabilă, rambursabilă sau compensată prin orice alte mijloace potrivit prevederilor legale.

Pot fi solicitate cereri de transfer și pentru avansurile facturate și prevăzute în contractele încheiate de beneficiar cu contractorii săi, în limita a maximum 30% din valoarea totală a fiecărui contract.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- sunt realizate efectiv după data de 01.02.2020 și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției,
- sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor (respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice);
- sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat;
- sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legale prevăzute de prezentul Ghid.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului, inclusiv cele care sunt efectuate înaintea aprobării finanțării, sunt eligibile dacă:

- sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNRR;
- sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

Următoarele cheltuieli NU vor fi considerate eligibile:

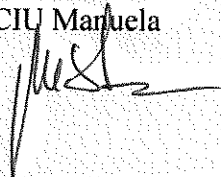
- Sumele care vor depăși pragurile menționate la secțiunea 1.5.3. și valoarea TVA aferentă acestora;
- Amenajarea platformei betonate pe/în care se va amplasa ansamblul de containere digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor menajere;

- Achizițiile cu activele corporale „second-hand”;
- cheltuielile cu proiectarea - capitol 3 din conținutul-cadru al devizului general aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, în cazul insulelor ecologice digitalizate subterane;
- Achiziția de mijloace de transport, inclusiv a celor pentru transportul deșeurilor;
- Cheltuieli privind informarea și publicitatea. Vor fi respectate prevederile manualului de identitate vizuală (MIV) al PNRR
 - o Cheltuieli cu emiterea comunicatelor de presă privind începerea lucrărilor;
 - o Cheltuieli cu panourile publicitare provizorii afișate la locul implementării proiectului;
 - o Cheltuieli cu campanii publicitare pe o perioadă de minimum 6 luni de la recepție și în cuantumul a minimum 1% din valoarea cheltuielilor eligibile;
 - o Cheltuieli ocazionate de campaniile de informare și conștientizare a populației/grupului țintă.

NU sunt eligibile cheltuielile realizate ca urmare a unor activități finanțate în cadrul Programelor Operaționale din perioada 2014 – 2020 sau a altor programe finanțate din surse de finanțare nerambursabile.

Perioada de implementare a activităților proiectului nu poate depăși data de 30.09.2024.

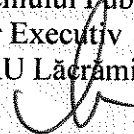
Direcția Tehnică
Director Executiv
STANCIU Manuela

Serviciul Programe Dezvoltare
Șef serviciu
CODRIN Mariana

Direcția Administrarea Domeniului Public și Privat
Director Executiv
PETRUȚESC-BOARU Lăcrămioara Suzana

Birou Programe Dezvoltare
Șef birou
PĂTRU Claudia

Întocmit,
Referent de specialitate
MIHA Mariana

